

Hírek a börtönvilágból

Új német büntetés-végrehajtási intézet

A német fővárostól délre elkészült a heideringi büntetés-végrehajtási intézet, ahová 2013 tavaszán érkeznek meg az első fogvatartottak a túlszűfolt berlini börtönökből.

Még 2010 végén rakták le a kelet-németországi börtön alapkövét. A 118 millió eurós (kb. 35 milliárd forint) költségvetéssel megépült Berliner Justizvollzugsanstalt Heidering a fővárost körülölelő Brandenburg tartomány egyik legmodernebb közintézménye. A JVA Heidering férfiak számára fenntartott zárt börtön, a korszerű komplexum 648 fő elhelyezésére alkalmas.

Anke Stein, a létesítmény vezetője jelezte, hogy az utolsó építési munkák befejezése után a biztonsági rendszert kell még telepíteni és tesztelni. Időt kell biztosítani a börtön személyzet számára, hogy megismerje az intézetet. Thomas Heilmann, az Igazságügyi és Fogyasztóvédelmi Bizottság munkatársa elégedett az eredményekkel, mivel a beruházás időben és a költségvetés keretein belül valósult meg.

Új buszjárat is közlekedik Berlin déli része (S-Bahnhof Buckower Chaussee) és a börtön (Heidering) megállója között, így az elítéltek látogatói tömegközlekedési eszközzel is gyorsan és kényelmesen eljuthatnak a metropoliszból a börtönlakókhoz.

Forrás: JVA Heidering nimmt planmäßig den Probetrieb auf Justizverwaltung übernimmt erste Gebäude der neuen Haftanstalt im Brandenburger Umland. Berlin-Online News, 2013.01.02.

Folytatódik az angliai börtönmegújítási program

Angliában tovább folytatódik még 2014-ben is az elavult és nem gazdaságos börtönök bezárása. Az Igazságügyi Minisztérium hat intézet megszüntetését tervezi. Az intézkedés érinti a Bullwood Hallt Essexben, Canterburyt, Gloucestert, a Kingston börtönt Portsmouthban, Shrewsburyt és a Camp Hill büntetőintézetet a Wight-szigeten. Az Egyesült Királyság legöregebb, még működő börtönét, a somerseti Shepton Mallet-t szintén be akarják zárni. A Chelmsfordt és a Hull börtönt már részben nem működtetik.

Az Igazságügyi Minisztérium tervei szerint új szuperbörtön épül 2 ezer fő számára Londonban, továbbá beruházásokra kerül sor Északnyugat-Angliában és Észak-Walesban is. Az idén 1 177 fő munkája szűnik meg a börtönbezárások miatt, a börtön személyzet tagjait más intézetekben alkalmazzák. Az angliai és walesi börtönlakók száma a jelenleg 83 632 fő, a férőhely-kapacitás 90 451 fő. Az Igazságügyi Minisztérium jelezte, hogy a modernizálási projekt miatt 2 600 fogvatartotti férőhely szűnik meg, az üzemeltetési költség 63 millió angol fonttal (kb. 22 milliárd forinttal) lesz kevesebb az idén. Az új intézetek fenntartási költsége fele akkora lesz, mint az említett elavult börtönöké volt.

Forrás: England prison closures 'to continue in 2014'. BBC News, 2013.01.11.

Börtönépítési tervek Haitin

Az USA kormánya Haiti területén két büntetés-végrehajtási intézet építését is tervezi, hogy ezáltal is enyhítse a túlszűfolttságot, megfékezze a betegségeket és az erőszakot a szegény karibi ország börtöneiben. Carl Siebentritt, az amerikai nagykövetség kábítószerügyi részlegének vezetője arról tájékoztatta a Haiti News c. újságot, hogy az intézeteket Petit Goave és Cabaret városok közelében létesítik. A Nemzetközi Kábítószer- és Jogalkalmazási Ügyek Hivatala 5-10 millió dollárra (kb. 1-2 milliárd forint) becsüli a költségeket.

Az elképzelések szerint a Cabaret városban épülő intézet női elítélteket fogadna, hogy ezáltal is tehermentesítse a főváros, Port-au-Prince börtönét. A 200 fő elhelyezésén kívül 15 főt egy szakmunkásképző program keretében textilipari tevékenységbe vonnának be. Petit Goave új börtöne 150 fő elhelyezésére lesz alkalmas, és a 2004-ben lerombolt intézet helyére lép majd. A projekt a külföldi kormányok és segélyszervezetek összefogásával valósulhat meg. A beruházásokra nagy szükség van, hiszen Haiti büntetés-végrehajtási intézeteit a világ legrosszabb börtönei címmel illetik.

Forrás: Trenton, Daniel: US plans to build 2 prisons in Haiti's provinces. Haiti News, 2013.02.15.

Új szempont a személyzet toborzásánál Finnországban

A finn büntetés-végrehajtási intézetek arra törekcszenek, hogy növeljék az emigráns háttérrel rendelkezők számát a börtönszemélyzet körében. Ennek fő oka az, hogy jelenlétük komoly segítséget jelent a más országokból származó fogvatartottakkal való kommunikáció során; közreműködésükkel az oktatási és képzési programokba való bekapcsolódás is könnyebbé válna a külföldi fogvatartottak számára. A legtöbb idegen állampolgárságú elkövető az ország déli, Uusimaa tartományában van elhelyezve. A külföldi fogvatartottak száma gyorsan emelkedik, az 1990-es években még csak húszan voltak az egész országban, most azonban több mint 400 főt kell elszállásolni. Elsősorban az orosz és az észti börtönlakók száma nőtt meg ugrásszerűen.

Irene Litmanen, a Helsinkii börtön igazgató-helyettese is egyetért azzal, hogy a börtönszemélyzet könnyebben boldogul a napi feladatokkal, ha meg tud küzdeni a börtönpopuláció nyelvi sokszínűségével. Jelenleg az orosz és az észti fogvatartottakkal már sok helyen tudnak kommunikálni. A kommunikáció hiánya miatt gyakran fordult elő, hogy bizonyos elítéltek egész nap a zárkájukban töltötték az időt vagy csak nehezen tudtak bekapcsolódni a napi rutinba. A Sörnäinen intézetben leginkább török, arab, román, lengyel, német és francia nyelvtudásra lenne szükség.

Raija Järvenpää, a Büntetőszankciók Hivatalának képzésért felelős vezetője úgy látja, hogy a kvóta bevezetése is megoldást jelentene, Norvégiában ugyanis a két-nyelvű fegyőrök létszámára nézve vezettek be kvótát. Järvenpää ugyanakkor rendkívül fontosnak tartja a büntetés-végrehajtási munka folyamatos népszerűsítését.

Forrás: Finnish prisons are looking for more guards with migrant backgrounds. WebGuide Finland, 2013.02. 04.

Műszaki fejlesztés a börtön személyzet biztonságáért Dániában

A legnagyobb dániai börtönben, a Vestre Fængsel intézetben, amely 430 fő fogvatartott elhelyezésére alkalmas, a börtön személyzet biztonsága érdekében 6,5 millió dán korona (kb. 260 millió forint) értékű műszaki beruházást valósítottak meg. A fegyőrök a mindennapi munka elvégzéséhez Ascom d81 IP-DECT kézi beszélőt kaptak. Az IP-alapú (IP=internetprotokoll) kommunikációs rendszer az 1990-es évek végén bevezetett személyhívó „csipogókat” váltja fel. Ezáltal a kritikus helyzetek felismerése és megoldása könnyebbé és gyorsabbá válik.

A fenti projekt az Ascom és a dán büntetés-végrehajtás közötti, 2009-ben újtárra indított, 45 millió dán korona (kb. 1,7 milliárd forint) értékű keretmegállapodás részeként valósul meg. Az Ascom készülékeit eddig 41 intézetben alkalmazták. A visszajelzések rendkívül pozitívak, a börtön személyzet elégedett, hiszen probléma esetén a kommunikáció és a cselekvés rendkívül felgyorsult.

Forrás: Thingvall, Anne: Denmark's largest prison strengthens staff security. Ascom Wireless Solutions, Business Wire News, 2013.01.17.

Szökés egy francia börtönből

A rossz állapotú, sok helyen omladozó colmari börtönből szökött meg három fogvatartott. Az épület, amelynek alapja a XIV. században készült és eredetileg kolostornak használták, 1791 óta funkcionál börtönként. A Daily Telegraph című újság értesülése szerint három fogvatartott lyukat vájt a zárkája plafonjába, majd átmászott a szomszédos bíróság épületébe. Végül onnan az oldalajtók egyikén észrevétlenül hagyták el az intézményt. A nyomozás során kiderült, hogy a földem készítésekor az építők nem megfelelő anyagokat használtak fel, emiatt sikerült egy székláb segítségével rést nyitni rajta.

Forrás: Prisoners use table leg to escape French jail. Daily Telegraph, 2013.01.02

Statisztikai adatok a román büntetés-végrehajtásról

Románia börtöneiben több mint 31 800 főt tartanak fogva, a személyi állomány létszáma 12 000 fő. 2008 óta a börtönpopuláció folyamatos emelkedést mutat, az utóbbi öt évben több mint 5 ezer új fogvatartott került be a büntetés-végrehajtási rendszerbe. Az idegen állampolgárságú elkövetők száma rendkívül alacsony, a börtönadminisztráció 175 külföldi fogvatartottat tart nyilván. Az elítéltek fele 1-5 év közötti szabadságvesztés büntetését tölti, nagyjából egyharmaduk 5-15 év közötti büntetésre kapott, az életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetésre ítélték száma 150 fő.

Sok elítélt dolgozik a büntetése letöltése alatt, 2012-ben a munkájuk értéke 2 milliárd forintnak felelt meg, ami az utóbbi 10 évben a legjobb eredményt jelenti. A büntetés-végrehajtás egy fogvatartott ellátására havonta 500 eurót – kb. 140 ezer forintot – költ. (Ez a szám nem tartalmazza a személyzettel kapcsolatos költségeket.)

Kiemelést érdemel, hogy az egészségügyi szolgáltatások igénybevétele gyakoribb, mint a civil lakosság körében, átlagosan 26,4 konzultáció esett minden egyes fogvatartottra 2012-ben. Ez részben azzal magyarázható, hogy

az orvos felkeresése jó alkalmat teremt a zárka elhagyására. A fogvatartottak közel fele visszaeső. A börtönlakók egyharmada 22 és 30 év közötti, szintén egyharmaduk 31-40 év közötti, 7 500 fő tartozik a 41 és 60 év közötti korosztályba, 1 600 fő 18 és 21 év közötti, a 14-18 év közötti fiatalok száma 444 fő, illetve 528 fő töltötte be már a 60. életévét.

Az intézetekben szakmai képzéssel próbálják csökkenteni a visszaesés kockázatát. Jelenleg 4 000 fő vesz részt képzésben, sokan számítógép-kezelői tanfolyamra járnak, de népszerű a munkaerő-piacon keresett ács és kőműves szakma is. 2 600 fő tanul: ezer fő általános iskolába, 1 200 fő középiskolába jár, 395-en főiskolások, továbbá 5 fő jár egyetemre.

Forrás: Romania spends EUR 500 per inmate each month, while number of prisoners grows steadily. Daily News, 2013.02.26.

A női fogvatartottak helyzetének javítása Skóciában

Egy független szakértőkből álló bizottság javaslatot tett a skóciai női fogvatartottakkal való bánásmód javítására. A javaslatához kapcsolódó tanulmányt Dame Eilish Angiolini, a bizottság vezetője tette közzé, számos radikális változtatás bevezetését sürgetve.

Az Angiolini-bizottság rávilágított arra a tényre, hogy a női fogvatartottak zöménél számolni kell drog-, alkohol- és mentális problémákkal. A skót kormányzat a Skót Börtönszolgálat számára 20 millió angol fontot (kb. 7 milliárd forintot) különített el, hogy a női fogvatartottak helyzetén javítson. A kritizált intézetek között van a túlszűfolt Cornton Vale börtön is: a javaslatok között szerepel, hogy az intézetből kisebb, új objektumba szállítsák át az elítélteket.

A női fogvatartottak helyzetét elemző tanulmány megjelenése után Kenny MacAskill igazságügy-miniszter is közzétette a témával kapcsolatos álláspontját. MacAskill úgy véli, hogy a jelenlegi rendszer nem működik elég hatékonyan, a férfiakhoz hasonlóan sok a visszaeső a női elítéltek körében is. Fel kellene mérni a női elkövetők esetében a bűncselekmény elkövetésére motiváló tényezőket, hogy eredményesebben lehessen megakadályozni a visszaesést.

Hugh Monro, a börtönfelügyelőség vezetője jelentős előrelépésnek tartja a tanulmány elkészítését. Lewis Macdonald, a Skót Munkáspárt igazságügyi szóvivője jelezte, hogy a helyzet azért vált nehezzé, mert a női fogvatartottak száma megkétszereződött az elmúlt évtized során. Alison McInnes, a skót liberális demokrata igazságügyi szóvivő elégedett azzal, hogy végül MacAskill elfogadta az Angiolini-bizottság ajánlásainak nagy részét.

Forrás: Alderson, Reevel: Scottish ministers accept recommendations on female offenders. BBC News, 2012.06.25.

Külföldi fogvatartottak az Egyesült Királyságban

2011 szeptembere óta az Egyesült Királyság börtöneiben a lengyel fogvatartottak száma 10%-kal nőtt. Az egykori kelet-európai blokkból származó 2 400 fős börtönpopulációból jelenleg 807 fő lengyelországi születésű. A 2 400 fő ellátási költ-

sége évente 90 millió angol font (kb. 31 milliárd forint), ami azt jelenti, hogy 38 ezer angol fontba (kb. 13 millió forintba) kerül egy fogvatartott évi ellátása. A brit büntetés-végrehajtási intézetekben jelenleg 83 757 főt tartanak fogva. A Lengyel Központi Statisztikai hivatal adatai szerint 2011-ben legalább 560 ezer lengyel állampolgár élt rezidens státuszban Nagy-Britanniában.

A lengyel fogvatartottak után a romániai elkövetők száma a második legnagyobb az Egyesült Királyságban. Míg 2011 szeptemberében 454 román állampolgár volt előzetesen vagy töltötte szabadságvesztés-büntetését, ez a létszám mostanra 40%-kal megnőtt, és 624 fogvatartottat szállásolnak el az Egyesült Királyság intézeteiben.

Az angol kormány felajánlotta Románia és Bulgária kormányának, hogy ún. negatív kampányt szervez azzal a céllal, hogy eltántorítsa ezen országok állampolgárait az angliai munkavállalás reményében történő migrációtól.

Forrás: Polish inmate numbers rise in UK prisons. The News Poland, 2013.02.18.

Nő a muszlim fogvatartottak száma a francia börtönökben

A szakemberek az 1970-es években elkezdődött muszlim bevándorlással kötik össze azt a jelenséget, hogy nőtt a muszlim fogvatartottak száma a francia büntetés-végrehajtási intézetekben. Egyes források szerint bizonyos börtönökben akár 70%-os a muszlim bűnelkövetők aránya. 2012 októberében a Le Figaro megbízásából készült közvélemény-kutatás vizsgálta a franciák muszlimok iránt tanúsított toleranciáját, a felmérés jelentős változást mutatott a két évvel korábbi állapotokhoz képest. Az iszlám elutasíthatósága a muzulmán közösségek társadalmi térnyerésével párhuzamosan növekszik – derül ki a kutatásból.

Forrás: 70% of French prison population is muslim. The Muslim Issue, 2013.02.13.

Virtuális látogatás egy új-zélandi intézetben

A Taranaki régióban található New Plymouth börtön közelgő bezárása azt a következményt vonta maga után, hogy a fogvatartottak egy csoportját át kellett szállítani a szomszédos régióban lévő Whanganui intézetbe. A Taranakiban élő, kevésbé tehető családtagok számára az utazás költsége miatt lehetetlenné vált, hogy látogatást tegyenek a távol eső börtönben. Az egyetlen megoldási lehetőség az volt, hogy a New Plymouthi Pártfogó Felügyelői Szolgálat a virtuális látogatás lehetőségéről gondoskodjon.

Karen Petrie, a Lower North Börtönszolgálat területi vezetője ismertette az új rendszer működését. Kihangsúlyozta, hogy a videokonferencia kiépítése elsősorban a Taranaki régióban élő lakosok, családtagok és barátok számára nyújt költségkímélő lehetőséget. A Whanganui börtönben elhelyezett fogvatartottakkal való kapcsolattartás teljesen ingyenes, hiszen a New Plymouthi Pártfogó Felügyelői Szolgálat központjában elhelyezett tv-készülék képernyőjén keresztül engedélyezett a beszélgetés.

A virtuális beszélgetésben alkalmanként legfeljebb három engedélyezett látogató vehet részt. A virtuális látogatás időtartama előre meghatározott, csak

30 perc áll rendelkezésre, és csak hétfőn délután, illetve pénteken reggel lehet bejelentkezni. Az első virtuális látogatásra március 4-én került sor, az érintett elítélt és a családja is elégedett volt a lehetőséggel.

Karen Petrie jelezte, hogy a Börtönszolgálat kiemelten fontosnak tartja, hogy a fogvatartottak jó kapcsolatot tudjanak fenntartani a családtagjaikkal. Segíteni kell a börtönlakókat, hogy pozitív irányba tereljék a magánéletüket, hiszen a hozzátartozók szerepe megnő a szabadságvesztés-büntetés letöltése után. A megfelelő családi háttér fontos szerepet játszik a visszaesési ráta csökkentésében is. A Börtönszolgálat a virtuális látogatást nagyszerű kezdeményezésnek véli, és szükségét érzi, hogy más intézetekben is kiépüljön ez a rendszer, amit a pártfogó felügyelői központok közreműködésével lehet igénybe venni.

Forrás: Virtual visits connect Taranaki families with Whanganui Prison. New Zealand Online News, 2013.03.12.

A kanadai börtönök egészségügyi rendszerének reformja

A CMAJ – a Kanadai Orvosi Társaság folyóirata – szerkesztősége azt állítja, hogy Kanadában meg kell reformálni a börtönök egészségügyi ellátásának rendszerét, mivel az a fogvatartottak komplex egészségügyi igényeivel nem megfelelően törődik.

Dr. Ken Flegel, a CMAJ szerkesztő főmunkatársa és dr. Françoise Bouchard, a Kanadai Börtönszolgálat korábbi egészségügyi igazgatójának véleménye szerint az egészségügyi ellátásban égető szükség van egy jól szervezett és koordinált rendszerre, amely követi a fogvatartottak egészségügyi állapotát az előzetes tartóztatástól a szabadságvesztés-büntetés végéig, hogy a szabaduláskor jó fizikai és mentális állapotban térjenek vissza a társadalomba.

Sok fogvatartott egészségügyi állapota rosszabb, mint a lakosságé, a börtönlakók körében nagyobb gyakorisággal fordulnak elő fertőző betegségek, mentális egészségügyi problémák és a krónikus betegségek. Mindazonáltal az egészségügyi ellátás sok esetben ad hoc módon, a börtönök vezetőinek döntése által valósul meg. Ezáltal a kezelés szintje túl egyenetlen, nem követi megfelelően a fogvatartottak valós egészségügyi szükségleteit, és összességében indokolatlanul nagy terhet ró a börtön személyzetre.

A börtönből szabadult személyek jó egészségi állapota előnyös a családok és a nagyobb közösség számára is. Az elmúlt évtizedekben Európa számos országában a büntetés-végrehajtási intézetekben javult a börtönegészségügy színvonala az állami egészségügyi rendszer ellátásának biztosításával. A CMAJ úgy látja, hogy végső soron minden országban a börtön-egészségügyi reformnak tartalmaznia kell bizonyos kötelező elemeket és fejlesztési tervet, hogy a büntetés-végrehajtási intézetekben a fogvatartottak zökkenőmentesen jussanak hozzá a megfelelő egészségügyi ellátáshoz.

Forrás: Krishna, Rukmani: Improve Prison Health Care in Canada. MedIndia, 2013.03.05.

Több mint 4 000 fogvatartott halt meg Oroszországban tavaly

Magomed Rasulov, a Legfőbb Ügyészség szóvivője jelezte, hogy 2012-ben több mint 4 000 fogvatartott halt meg Oroszországban. [A fogvatartottak száma 2011-ben 806 100 fő volt. A szerk.] Mint kifejtette: Oroszországban a legtöbb büntetés-végrehajtási intézetben hiányoznak a megfelelő orvosi berendezések, a legtöbb egészségügyi műszer az 1970-es és 1980-as évekből származik. Az orosz büntetőintézetek szegényes egészségügyi ellátást tudnak nyújtani. A járványos betegségek okozta fertőzések aránya sokkal magasabb, mint a népesség körében. Az említett kórok kapcsán végzett összehasonlító vizsgálat viszont meglepő eredményt hozott: a „kinti” társadalomban háromszor annyian halnak bele ugyanabba a fertőzésbe, mint a börtönben.

Forrás: Over 4 000 inmates died behind bars in Russia in 2012. RapsiNews, 2013.02.28.

Gyógykezelési költségek a spanyol börtön-egészségügyben

Az állami egészségügyben a rák és a májsugorodás gyógyításához használt új gyógyszerek a kezelés költségének megkétszereződéséhez vezetnek. Az említett betegségek a spanyol lakosság 3%-át, a börtönpopulációt tekintve a fogvatartottak 25%-át érintik – a nyugat-európai országokhoz hasonlóan. A hepatitisz C okozta megbetegedés a spanyolországi börtönlakók szintén 25%-át sújtja. A Börtönszolgálat jelezte, hogy a rendelkezésükre álló költségvetés nem teszi lehetővé az új gyógyszerek alkalmazását. Amennyiben az adott betegség csak új gyógymóddal kezelhető eredményesen, a fogvatartottak egy részét várólistára kell helyezniük.

A Spanyol Gyógyszerészeti Hivatal már 2011-ben jóváhagyta a hepatitisz C 1-es genotípusának – ami a betegség leggyakoribb formája, azaz az esetek 75%-ra jellemző – az új gyógyszer-készítményekkel való kezelését, de egyben azt is jelezte, hogy ez jelentős költségnövekedést okoz. Míg a klasszikus kezelés 6 ezer euróba (kb. 2 millió forintba) kerül évente, a szakértők az új készítmények kapcsán évente kb. 44 ezer eurós (13 millió forintos) költséggel számolnak. Az új készítmények hatékonysági vizsgálatát a Gyógyászati Termékek Hivatala végezte el. Jelentésük szerint a régi készítmények az 1-es genotípus kezelésekor 40-50%-os eredményt hoznak, míg az új terápia alkalmazásakor a gyógyulás aránya 75%-os.

A Spanyol Börtönszolgálat egészségügyi részlege arra tett javaslatot, hogy azok a fogvatartottak, akik várhatóan nem maradnak a büntetőintézetben a kezelés befejezéséig, inkább a régi készítményeket kapják. 2012 augusztusában bevezették az intézetekben a kezelésre vonatkozó kvótát is. Antonio Lopez Burgos, a Spanyol Börtön-egészségügyi Társaság elnöke jelezte, hogy a spanyol börtönökben 15 esetben kérték az új gyógymód alkalmazását, de eddig csak egy esetben hagyták jóvá hivatalosan.

Forrás: La nueva terapia, financiada por la sanidad pública, duplica la tasa de curación. El Periodico, 2013.03.05.

Egy elmarasztalt francia börtön

A marseille-i Baumettes büntetés-végrehajtási intézet állapotát kritizálta az OIP (Observatoire international des prisons). A börtönkörülményeket vizsgáló nemzetközi szervezet megállapította, hogy egészségtelen az intézet. Jelentésükben kiemelték, hogy minden zárkának rendelkeznie kell ablakkal és mesterséges világítással is. Biztosítani kell a fogvatartottak számára az étel megfelelő tárolását, mivel annak elhelyezése a földön vagy a konyhai szeméttárolók közelében nem felel meg a higiéniai előírásoknak. Az OIP sürgős lépéseket kért a francia hatóságoktól a 146%-os telítettségű börtön elhanyagoltságának megoldásával kapcsolatban.

Forrás: Justice requires rehabilitation Marseilles jail. French News Online, 2012.12.08.

A szexuális bűnelkövetők szegregált elhelyezésének lehetőségei hatásai

A Clackmannanshire-i Glenochil börtönben végzett felmérés alapján az Egyesült Királyság börtönfelügyelete megállapította, hogy aránytalanul sok panasz érkezik a szexuális bűnelkövetők számára fenntartott szárnyból. A nemi erkölcs elleni bűncselekmények elkövetői sorozatos panaszokkal éltek, mivel nem akarták hasonló tettekért elítélt társaikkal megosztani zárkájukat.

A jelenség előzménye, hogy 2010 októberében 150 szexuális bűnelkövetőt szállítottak át a HMP Peterheadból a Glenochil Harviestoun Hall szárnyába, ahol ennek következtében jelentős zsúfoltság alakult ki. A szexuális elkövetők szigorú elválasztása a többi fogvatartottól az előbbiekre nézve nagyfokú korlátozásokkal járt, különösen a fogvatartotti programokat és a sportolási lehetőségeket illetően.

Hugh Monro dandártábornok, a börtönfelügyelőség vezetője nem talált kifogást a kialakult gyakorlat ellen, ugyanakkor a vizsgálat után az átszállítások folytatása megkérdőjeleződött. Az elkülönítés azt eredményezte, hogy a fogvatartottak számára körülményesebbé vált a különféle programokban való részvétel, ráadásul a túlzásfokosság miatt egyre nehezebb a börtönpopuláción belüli elkülönítés.

Forrás: Complains from Glenochil prisoners. NBC News, 2013.01.29.

Pizzakészítő fiatalok elítéltek

A nápolyi Nisida fiatalok intézete összefogott az Olaszországban jól ismert Fratelli La Bufala lánccal, amely gasztronómiai tanfolyam keretében a pizzakészítés fogásait igyekszik átadni a fogvatartottaknak. A projekt megvalósításához a nápolyi Scugnizzi társadalmi és kulturális szervezet is támogatást nyújt. A program az „Amíg van pizza, addig van remény” név alatt fut, és tizenöt 17-19 év közötti résztvevőt foglalkoztat.

A tanfolyam elméleti és gyakorlati részből áll, az alapanyagok tökéletes alkalmazásán kívül a faszépen sütés fortélyait is el kell sajátítani a fogvatartottaknak.

Spiega Sandro Abeille, a Fratelli La Bufala elnökhelyettese elégedett az eredményekkel, a kezdeményezésben a vállalati és társadalmi együttműködés tökéletes szintézisét látja megvalósulni.

Forrás: Gravetti, Francesco: Il gruppo Fratelli La Bufala tra i ragazzi di Nisida. Mediano, 2013.02.23.

Zöldségtermesztés rászorulóknak

Az új-zélandi Spring Hill börtönben termesztett zöldségeket élelmiszerbankoknak és egy szociális ügyekkel foglalkozó információs központnak adományozzák. (Az élelmiszerbankok olyan non-profit jótékonyági szervezetek, amelyek az összegyűjtött élelmiszereket a rászorulók között osztják szét.) A fogvatartottak, ha profitot ily módon nem is termelnek, mindenképpen hasznos munkát végeznek a szabadságvesztés-büntetésük letöltése alatt.

Hasonló tevékenység zajlik a Rimutaka büntetés-végrehajtási intézetben is, amely ország egyik legnagyobb börtöne. (Érdekességképpen: 2010-ben ebben az intézetben alkalmaztak először Új-Zélandon konténerzárkákat.) Itt a helyi piacok és élelmiszerbankok veszik át az árut. Tracy Wells, a börtön igazgatója a veteményeskert bővítésén fáradozik. A felmerülő igényeknek egy legalább ezer négyzetméteres terület felelne meg.

Forrás: Prison-grown veges given back to community. New Zeland Herald, 2013.03.25.

Elektronikai hulladékok újrahasznosítása a börtönben

2010-ben kezdte el börtönprojektjét a RAEE nevű olasz cég, amely részben elektronikai hulladékok újrahasznosításával foglalkozik. Az azóta eltelt három év alatt a projektben ötven fogvatartott vett részt, akik mintegy 1 900 tonna WEEE (Waste Electrical and Electronic Equipment)-hulladékot dolgoztak fel.

A projekt eredményeit kiállításon tették közzé Bolognában 2013 áprilisában, bemutatva, hogy az elektronikai hulladékok sokféle módon felhasználhatók és még arra is alkalmasak, hogy dekorációként a börtönök szegényes környezetét javítsák.

Teresa Marzocchi, Emilia-Romagna tartomány regionális szociális ügyeinek felelőse kiemelte, hogy a mostani nehéz gazdasági környezetben, amikor nehéz munkát találni, az elektronikai hulladékok feldolgozásában szerzett jártasság a fogvatartottak számára valódi lehetőséget jelenthet a változásra.

Forrás: Fondamentale il lavoro per i detenuti. Corriere Romagna, 2013.04.08.

Környezetvédelmi nevelés egy spanyol intézetben

A spanyolországi Badajoz büntetőintézetben a fogvatartottak a papír újrahasznosításának módjairól tartott szemináriumon vettek részt. Ezt a projektet a Vöröskereszttel kötött megállapodás hívta életre. A Badajoz Környezetvédelmi Társulás a fenntartható vízgazdálkodással és a hulladékgazdálkodással kapcsolatban szervezett megmozdulást az intézetben. Mint Alvaro Jimenez, a Társulás igazgatója el-

mondta: a környezetvédelmi nevelés a hátrányos helyzetű csoportok, így a börtönlakók körében nem kevésbé fontos, mint a felnőtt lakosság és a tanulók körében.

Forrás: Average bring environmental education to the prison of Badajoz. Periódico, 2013.02.23.

Börtönművészeti Alapítvány Észak-Írországbán

Az észak-írországi Börtönművészeti Alapítványt (*Prison Arts Foundation*) 1996-ban hozták létre. Az alapítvány célja, hogy a fogvatartottak és a börtönből szabadult személyek számára egyaránt lehetőséget biztosítson a művészetek valamely ágának magas szintű művelésére, beleértve az írást, a képzőművészetet, a kézművesiséget, színjátszást, a zenét és a táncot.

A jótékonyági szervezet programjaihoz különféle művészeti ágakban dolgozó hivatásos művészek kapcsolódtak, hogy tanítsák, lelkesítsék és inspirálják azokat, akik a művészetek terén fejlesztik tudásukat börtönkörnyezetben vagy már a börtön falain kívül. Az alapítvány eddigi projektjei azt támasztották alá, hogy ez a tevékenység nagy hatással van az intézetben belüli és kívüli kapcsolatokra és fontos része a kreativitást ösztönző rehabilitációs folyamatnak, továbbá az oktatási és szakképzési tevékenységnek. Az észak-ír büntetés-végrehajtási intézetekben a kreatív művészetek valamennyi lehetséges formájának művelése megengedett a biztonsági előírások betartása mellett.

Forrás: Creative rehabilitation process and links with education and vocational training. Interceder, 2012.12.04.